

Hallo Mr. Herrmann του 1958

σε Tutti Frutti (ασύνδετο σχήμα)

Γράφει ο **Βύρων Τομάζος**
Μηχανολόγος, Απόφοιτος Πολυτεχνείου Μονάχου
e-mail: byron.tomazos@wartsila.com

Στον απόηχο του πολέμου και της κατοχής, γύρω στα τέλη του 1950, όταν ήμουν φοιτητής στην Αυστρία - Γερμανία, έγραψα ένα άρθρο με τον παραπάνω Γερμανό-αγγλοσαξονικό τίτλο. Τότε μας έ-

βλεπαν οι ξένοι σαν υπανάπτυχτους, πάντα με τα κριτήρια τα δικά τους, μερικά δίκαια μερικά τελείως άδικα, και προσπαθούσαμε να τους αποδείξουμε ότι ούτε αυτοί δεν είναι τέλειοι.

Αυτοί πρόσφατα είχαν χάσει ένα πόλεμο, που όμως λόγω σκληρής δουλειάς, (know how), συντονισμού, παράδοσης κλπ. ήταν σε μία τροχιά ανάπτυξης και δημιουργούσαν το οικονομικό θαύμα που αν και είχαν χάσει τον πόλεμο 13 χρόνια πριν η βιομηχανία τους, οι πολίτες, το βιοτικό επίπεδο δεν υπήρχε τίποτα να ζηλέψουν από τις άλλες χώρες της Ευρώπης ήταν το γερμανικό DNA.

Μπορεί να είχαν γκρεμιστεί τα εργοστάσια αλλά η εμπειρία υπήρχε και έφτιαξαν καλύτερα και πιο μοντέρνα εργοστάσια, άλλωστε η τρομερή βιομηχανική παραγωγή καθώς και το ύψος της επιστημονικής κατάρτισης, που ήταν τεράστιο πριν τον πόλεμο, αυτοί έπαιρναν τα περισσότερα NOBEL, ήταν το υπόβαθρό τους.

Η διαφορά ήταν μεγάλη με την Ελλάδα. Εμείς είμαστε μία χώρα που μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς και κάμποσες δικτατορίες και προσφυγικές αρχίζαμε να βρίσκουμε τον εαυτό μας. Όμως και τότε η εθνική υπερηφάνεια, η ελληνική μας ταυτότητα, η γλώσσα μας και μόνον που την μιλούσαμε σάρωνε κάθε προσπάθεια τους να μας υποβαθμίσουν σαν λαό, γιατί η γλώσσα είναι η μεγαλύτερη απόδειξη της ταυτότητας ενός λαού.

Όπως σήμερα υπάρχουν πολλοί Έλληνες διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί, επιχειρηματίες, καλλιτέχνες στο εξωτερικό έτσι και τότε υπήρχαν αρκετοί Έλληνες που διέπρεψαν στην Ευρώπη, όπως ο **Καραθοδωρής** και άλλοι αλλά και προύχοντες που κατείχαν αρκετή μερίδα του διεθνούς εμπορίου και μεταφορών και ήταν πολλοί, ειδικά τον περασμένο αιώνα, με έδρες στη Ρωσία, Ρουμανία, Αγγλία, Γαλλία, Αίγυπτο, Βιέννη. Από αυτούς αντιλούσαμε και εμείς κάποια περηφάνια. Φυσικά και στο πνευματικό πεδίο υπήρχαν πολλοί, όπως ο **Κοραής**, ο **Ψυχάρης**, ο **Καζαντζάκης**, ο **Ελύτης**, ο **Παπαδιαμάντης**, ο **Σεφέρης** κ.α. Αναπολώντας αυτούς παίρναμε και κάποια υπερηφάνεια για τους σύγχρονους (ψάχναμε σύγχρονες ελληνικές κοιτίδες πολιτισμού).

Τότε, σαν νέοι, ψαχνόμαστε να βρούμε το καλύτερο Ελληνικό - για τους λόγους που ανέφερα. Υπήρχαν και υπάρχουν κοιτίδες αξιόλογου Ελληνισμού στην Ευρώπη και ειδικά στην Βιέννη, επιφανείς επιχειρηματίες, λόγιοι, επιστήμονες, μουσικοί κ.λ.π.

Στην Βιέννη άκμασαν ο αρχιμουσικός, συνθέτης και πιανίστας **Δημήτρης Μητρόπουλος**, ο **Φόν Κάραγιαν** (Καραγιάννης), υιός Κοζανίτη εμπόρου, που έγινε πρόεδρος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών και ο γνωστός **Σίνας** που «δώρισε» το «μέγαρο Σίνας» καθώς πολλά άλλα έργα στην Βιέννη. Ο **Νικόλας Δούμπας** που δώρισε το επιβλητικό μέγαρο μουσικής στην Βιέννη, στην οδό Δούμπα, και πολλοί άλλοι. Αυτοί ήταν οι ευεργέτες του έθνους.

Οι Γερμανοί που είχαν βγάλει ανθρωπιστικά Γυμνάσια (Humanistic Schools) μας έβλεπαν με άλλο μάτι ακούγοντας και μόνο τη γλώσσα μας, αφού η δική τους περιείχε τουλάχιστον 10-15 λέξεις της δικής μας και μας υπολόγιζαν περισσότερο.

Τότε είχαν βγει «Τα παιδιά του Πειραιά» του **Χατζηδάκη** που είχε γίνει σαν εθνικός ύμνος σε όλη την Ευρώπη.

Είχαμε τον **Ονάση**, τον **Νιάρχο**, τον **Λιβανό**, την **Κάλλας**, τον **Μητρόπουλο**, τον **Φόν Κάραγιαν** και πρωθυπουργό τον **Κωνσταντίνο Καραμανλή**, που «αύξησε τους πόντους στις κα-

τακτήσεις με τις γυναίκες» (αφού ήταν πράγματι -μεταξύ άλλων- και ωραίος άνδρας). Πολλοί φοιτητές έλεγαν ότι ήταν ξάδερφός τους, όπως και οι Πέρσες φοιτητές έλεγαν ότι είναι ξαδέλφια με τον Σάχη και

την Σοράγια.

Αν θυμάμαι καλά το άρθρο που έγραψα, για να αποδείξω ότι είχαμε και εμείς τις ρίζες μας σαν λαός με βαριά κληρονομία αλλά και σαν σύγχρονοι είχαμε και εμείς αρκετά καλύτερα, και τους έλεγα ότι και εσείς πρέπει να μάθετε πολλά από εμάς όπως και εμείς από εσάς.

Εμείς οι Γερμανοσπουδαγμένοι νομίζω ότι είμαστε μαχητικοί σχετικά με αυτό το θέμα εν αντιθεση με τους σπουδαστές στην Αγγλία, που επισκέφτηκα τότε, που πολλοί Έλληνες και Κύπριοι είχαν σχεδόν ξεχάσει την ελληνική τους ταυτότητα και εγώ τους έλεγα «Jet - Sets», με αποικιακές νοοτροπίες ακόμα και για την Πατρίδα μας.

Τότε δεν έβλεπαν τους Έλληνες μετανάστες με καλό μάτι.

Κάποιοι σωματέμποροι, είχαν ένα κύκλωμα γυναϊκών και χωρίς να ερευνηθεί το θέμα έγραψαν οι εφημερίδες ως κύριο τίτλο «GRIECHEN MADCHENHANDLER» δηλ. «Έλληνες Σωματέμποροι», μετά αποδείχτηκε ότι δεν ήταν Έλληνες αλλά Γερμανοί σωματέμποροι... Βέβαια ζήτησαν συνγνώμη με μικρά γράμματα κάπου χωμένο μες στην εφημερίδα και αυτό ήταν τότε το έναυσμα για να γράψω αυτό το άρθρο.

Έτσι απευθυνόμενος στον κ. Herrmann (Herrmann είναι μία έκφραση που δεν αποδίδεται εύκολα στα Ελληνικά) σαν να λέγαμε τίτλος ευγενείας.

• Τότε που σαν νέοι ψαχνόμαστε είχαμε πολλές συζητήσεις με Γερμανούς και Αυστριακούς συμφοιτητές μας ήταν της εποχής.

• Είμαστε εμείς που σαν αρετή έχουμε το φιλότιμο, την αγάπη και την δομή της οικογένειας, η οικογένεια πολλές φορές για εμάς είναι ανάχωμα στη ζωή. Για εμάς θα ήταν αδιανόητο αυτό που έκανε η σπιτονοικοκυρά μου τότε που είχε δύο παιδιά αγόρι και κορίτσι και τα δύο τα έστελνε στη δουλειά τους κρατούσε τους μισθούς του μήνα για να πληρώσουν νοίκι στο πατρικό τους σπίτι και σε περίπτωση που καθυστερούσαν να το πληρώσουν γινόταν καυγάς.

• Είμαστε εμείς που στο φοιτητικό εστιατόριο όταν ερχόταν ο γερμανός φίλος μας πίσω μας, εμείς οι Έλληνες πληρώναμε και το δικό του φαί, εγώ από γερμανό δεν είδα κανένα κέρασμα.

• Είμαστε εμείς που όλοι μαζί σαν φοιτητές μοιράζαμε το φαγητό μας, τα ρούχα μας, τα παπούτσια ή είχαμε όλοι ή κανένας σαν μία οικογένεια, για τον γερμανό φοιτητή αυτό ήταν αδιανόητο.

• Οι γερμανοί φοιτητές μας έλεγαν «Πάμε έξω για καμιά ώρα να πιούμε μία μπίρα» και εμείς απαντούσαμε «γιατί ρε παιδιά μία μόνο μπίρα, θα πιούμε όσες έχουμε κέφι ή θα γυρίσουμε όταν θα ευχαριστηθούμε ή διαφορετικά δεν θα πάμε καθόλου».

• Την Πατρίδα μας την κράτησε ο Θεός για οικόπεδό του, τους έλεγα, κρυστάλλινη θάλασσα, γαλάζιος ουρανός, φανταστικές παραλίες και 300 ημέρες τον χρόνο ήλιο καθώς και τόσα άλλα.

• Εμείς πολεμήσαμε ηρωικά κυρίως για την υπεράσπιση της πατρίδας μας και έναντι του φασισμού και το αναγνωρίσατε και εσείς όταν παραδοθήκαμε στον Ρούμπελ, δεν μας πήρατε τα όπλα αλλά μας αποδώσατε και τιμές, μας πήρατε όλη την περιουσία μας σαν δανεικά τα οποία δεν επιστρέψατε ποτέ καθώς και πολλά άλλα που δεν θυμάμαι.

HELLO Mr. HERRMANN (του 2011)

Σίγουρα μετά από τόσα χρόνια πολλά έχουν

αλλάξει και εμείς οι ίδιοι βλέπουμε τα πράγματα διαφορετικά όμως. Τα βασικά ελληνικά χαρακτηριστικά θετικά και αρνητικά παραμένουν τα ίδια εδώ και χιλιετίες.

Ο **Κωνσταντίνος Τσάτσος** έκανε μία μετάφραση στα Λατινικά από κατεστραμμένους σάκουκους με παπύρους που βρέθηκαν δίπλα σε μία σαρκοφάγο, επιστολές κάποιου Μενένιου Απίου, ρωμαίου συγκλητικού, που είχε ζήσει στην Ελλάδα, επιστολές νουθεσίας σε έναν άλλο ρωμαίο τον Απτίλιο Νάβιο, που είχε αναλάβει διοικητής στην Αχαΐα και απεικονίζουν τον σημερινό Έλληνα ο οποίος δεν άλλαξε διαχρονικά (άλλωστε το παρατηρούμε και στις αρχαίες τραγωδίες), παρακάτω σας αναφέρω ορισμένα από αυτά:

«Ο Έλληνας είναι πιο εγωιστής από εμάς τους Ρωμαίους και συνεπώς και απ' όλα τα έθνη του κόσμου. Το άτομο του είναι «παντών χρημάτων μέτρον» κατά το ρητό του Πρωταγόρα.

Αδέσμευτο, αυθαίρετο και ατίθασο αλλά και αληθινά ελεύθερο ορθώνεται το εγώ των Ελλήνων. Χάρης σε αυτό σκεπτήκανε πηγαία, πρώτοι αυτοί, όσα εμείς αναγκαζόμαστε σήμερα να σκεφτούμε σύμφωνα με την σκέψη μας, χάρις σε αυτό βλέπουμε με τα μάτια τους και όχι με τα μάτια που είδαν πριν από αυτούς.

Αυτό το εγώ είναι όμως πηγή καλού και κακού τούτο το χάρισμα. Το ίδιο το εγώ που οικοδομεί τα ιδανικά πολιτικά συστήματα αυτό διαλύει και τις πραγματικές πολιτικές του ανθρώπου. Η μοίρα τους έταξε νομοθέτες του κόσμου και το ελληνικό άτομο περιφρονεί τον νόμο. Απορείς πως η πατρίδα των πιο μεγάλων νομοθετών έχει τόσο λίγη πίστη στους νόμους. Ο Έλληνας έχει πιο αδύναμη μνήμη από εμάς (τους Ρωμαίους), έχει λιγότερη συνέχεια στον πολιτικό βίο, είναι ανυπόμονος και μόλις δυσκολέψουν κάπως τα πράγματα αποφασίζει ριζικές μεταρρυθμίσεις. Θές να σαηνέψει την εκκλησία του Δήμου σε μία ελληνική πόλη πες τους σας υπόσχομαι αλλαγή. Πες τους θα θεοπίσω νέους νόμους, Αυτό αρκεί.

Η δράση του Έλληνα κατακερματίζεται σε ατομικές ενέργειες που συχνά αλληλοεξουδετερώνονται. Μόνο όταν δημιουργούν συμφέροντα που συμβαίνουν να έχουν κοινά σε πολλά άτομα μαζί βλέπεις την συναδελφικότητα και την αλληλεγγύη - πολύ σπάνια για την προάσπιση κοινών ιδανικών. Κοινά και ιδανικά σχεδόν δεν υπάρχουν. Στον κάθε Έλληνα τα ιδανικά είναι ατομικά. Γι' αυτό οι πολιτικές φατρίες είναι φατρίες συμφερόντων και το ιδανικό του κάθε ηγέτη ο εαυτός του. Ο Έλληνας δεν συγχωρεί στον συμπολίτη του καμία προκοπή.

Ταλαιπωρεί από αιώνες την ελληνική ζωή η υπερμέτρη εμπιστοσύνη του Έλληνα στην προσωπική του γνώμη και στις προσωπικές του δυνατότητες. Παρά να υποβάλει την σκέψη του στο βάσανο μιας ομαδικής συζήτησης, προτιμάει να ριψοκινδυνεύσει με μόνο τις προσωπικές του δυνάμεις.

Η Ελληνική εγωπάθεια και η υπερτροφία της προσωπικότητας που έχει ο Έλληνας έχει και την πλευρά την δημιουργική στη φιλοσοφία, στην ποίηση, στις τέχνες, στις επιστήμες ακόμη και στο εμπόριο και στον πόλεμο. Από αυτή αναβλύζει η δόξα των Ελλήνων, η μόνη δόξα στην ιστορία που μπορεί να σταθεί πλάι στη δική μας.

Ο εγωισμός δεν κάνει μόνο τους Έλληνες κακούς πολίτες στην αγορά, τους κάνει και καλούς στρατιώτες στον πόλεμο. Μα δεν είναι μόνο ο Έλληνας καλός μαχητής στον πόλεμο αλλά και στην Ειρήνη. Η μαχητικότητα του δεν είναι συλλογική σαν των περισσότερων λαών αλλά ατομική για αυτό δεν φοβάται εκεί που βρίσκεται μόνος του να ριψοκινδυνεύσει στην ξενιτιά, στο παράτολμο ταξίδι της εξερεύνησης του ατόμου, για αυτό τόλμησε και έκανε αποικίες, διέσχισε άγνωστες θάλασσες μέχρι την χώρα των Ινδών.

Επειδή είναι γενναίος ο Έλληνας είναι και παί-

κτης. Παίζει την περιουσία του και κάποτε και την τιμή του. Γεννήθηκε για να σκέπτεται μόνος, για να δρα μόνος, για να μάχεται μόνος και για αυτό δεν φοβάται την μοναξιά. Εμείς (οι Ρωμαίοι) αντίθετα, είμαστε από τα χρόνια τα παλιά μια υπέροχα οργανωμένη αγέλη, σκεπτόμαστε μαζί, δρούμε μαζί, μαχόμαστε μαζί και μοιραζόμαστε μαζί την τιμή, τα λάφυρα και την δόξα.

Πρόσεξε την υπεροψία και την φιλοτιμία των Ελλήνων. Μην πλανάσαι, έχουν την ευαισθησία των ξεπεσμένων ευγενών ποτέ όμως τόσο χαμηλά πεσμένοι και ποτέ δεν θα ξεχάσουν τι ήτανε».

Αυτά λοιπόν έλεγε ο **Μενένιος** πριν από 2000 χρόνια και από τότε σχεδόν δεν έχει αλλάξει τίποτα.

Έλεγαν μερικοί: καλά οι αρχαίοι αλλά εσείς οι μοντέρνοι απέχετε πολύ από αυτούς. Τους απαντούσαν λοιπόν ότι πρόσφατα το 1782 σας φέραμε καινούργιες λέξεις και εκφράσεις με τα φιλοκαλικά κείμενα της **φιλοκαλίας**, που είναι ένα απάνθισμα έργων των πατέρων της εκκλησίας, κυρίως στο Άγιον Όρος, που συνέταξαν οι Άγιοι: **Νικόδημος** ο Αγιορείτης και ο **Μακάριος** Κορίνθου. Η **φιλοκαλία** μύησε στη γλώσσα των θρησκευόμενων στην Δύση και έδωσε νέες έννοιες φιλοσοφικής χροιάς όπως νίψη, νοερή προσευχή, κάθοδος του νου στην καρδιά, η Θεού θεωρία, έννοιες πνευματικής κατάστασης του ατόμου όπως η κάθαρση, ο φωτισμός, η Θέασης κ.α.

HELLO Mr. HERRMANN (του 2011)

Hello ξανά μετά από 43 χρόνια. Τώρα είμαστε στην Ενωμένη Ευρώπη (σίγουρα έχετε μάθει και εσείς αρκετά από εμάς και σίγουρα μας βλέπετε με άλλο μάτι), γλεντήσαμε την συμμετοχή μας, τρώγαμε πολύ παραπάνω από ότι παράγαμε, δημιουργήσαμε ένα σπάταλο κράτος και είμαστε στα χείλη της χρεωκοπίας. Ζητάμε δανεικά, από εκείνα που ίσως μας χρωστάτε, μας δανείζετε και με καπέλο το οποίο είναι μεγάλο, γιατί το ρίσκο να φαλιρίσουμε είναι υπαρκτό.

Ο **Mr. Herrmann** τώρα είναι η **Frau Merkel** και το περιοδικό το Spiegel που από ότι διαβάζω δεν έχει γράψει και τίποτα καλό για εμάς, παρά μόνο υπερβολές και ανεξ ακρίβωτες συγκυρίες και γεγονότα.

Τώρα το παιχνίδι είναι διαφορετικά παγκοσμιοποιημένο και η κατάσταση αυτή οφείλεται σε πολλούς όχι μόνο σε εμένα. Σίγουρα για την κατάσταση που είμαστε φταίμε κυρίως εμείς, μας έφαγαν τα μειονεκτήματά μας, δεν λάβαμε υπόψη τα περι δημοκρατίας που είχε γράψει ο Ισοκράτης (436-338 π.χ.) πέσαμε θύματα και εμείς καθώς και οι πολιτικοί μας που αυτοί κυρίως φέρουν μεγάλη ευθύνη για την κατάντια μας.

Όχι όμως, η τεμπελιά που επικαλείται το γερμανικό περιοδικό Spiegel. Οι Έλληνες δουλεύουμε κατά μέσο όρο περισσότερο από όλους του Ευρωπαίους, ακόμα και οι δημόσιοι υπάλληλοι της Ελλάδας (μία μεγάλη μερίδα) κάνουν και δεύτερη δουλειά.

Το οικόπεδο, που έγραφα πριν από 43 χρόνια, ακόμα υπάρχει, είναι πραγματικά μοναδικό στον κόσμο, με την θάλασσα, τον ήλιο, την δροσιά τις καλοκαιρινές νύχτες, τα νησιά που είναι σαν πισίνες και κολυμπώντας στα καθάρια νερά βλέπεις τον βυθό στα 20 μέτρα βάθος, αυτά μας παρέσυραν, η μουσική που δημιουργήσαν κυρίως ο **Χατζηδάκης** και ο **Θεοδωράκης** της δεκαετίας του 1960, και ξέρω ότι και εσείς τρελαθήκατε και ακόμα τρελαίνεστε όταν ερχόσαστε για διακοπές και δεν γνωρίζω τι θα κάνατε αν όλα αυτά σας ανήκαν και σίγουρα θα ήρασαν πιο μπεζέμδες.

Θυμάμαι ότι όταν είχατε κάποιο καλοκαίρι παραπάνω ήλιο μένατε πολύ αργά έξω τα βράδια και φυσικά μετά διπλασιάζονταν οι γεννήσεις.

Τώρα με την παγκοσμιοποίηση, τα κεφάλαια

κινούνται σε κλάσματα δευτερολέπτου και αυτά δεν έχουν πατρίδα, άρα και το οικόπεδό μας είναι και θα γίνει πολύ πιο παγκοσμιοποιημένο. Δεν έχουμε αντίρρηση να το απολαύσετε και εσείς αλλά ρε παιδιά δεν είναι δίκαιο να τα πάρετε όλα μπίρ-παρά πρέπει να μας δείξετε κάποια κατανόηση. Δώστε μας λίγο περισσότερο χρόνο να αναπνεύσουμε όπως δόθηκε και στους άλλους λαούς που βρέθηκαν στην ίδια κατάσταση με εμάς, όπως έδωσαν και οι Αμερικανοί σε εσάς μετά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Σαν λαός έχουμε το DNA και τα κότσια να παλέψουμε αρκεί να συνειδητοποιήσουμε όλοι σε πόσο δύσκολη κατάσταση είμαστε.

Frau Merkel, δεν είναι όλα αριθμοί και στατιστικές, πέρα από αυτά υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που μετρούν όπως και στις επιχειρήσεις σήμερα μετρούν και τα άυλα της, οι εργαζόμενοι, το κοινωνικό κλίμα, οι παραδόσεις κ.α. έτσι και στα Κράτη.

Μην μας βλέπετε μόνο με αριθμούς των 330 δις ρου χρέους. Είμαστε ΕΛΛΗΝΕΣ, παιδιά του Οδυσσέα και του **Μεγάλου Αλεξάνδρου**, έχουμε μία γονιδιακή παγκοσμιότητα που μας δημιουργεί τεράστιες ευθύνες αλλά και τεράστιες δυνατότητες, πιστέψτε σε αυτές και βοηθήστε μας χαμηλώνοντας τα επιτόκια του ρίσκου.

Σημείωση: Κάποιοι γραμματιζούμενοι ελληνιστές μου είπαν: «μα δεν μπορείς να βρεις καμία ελληνική λέξη για το **Tutti Frutti**; και τελικά βρήκα το **ασύνδετο σχήμα**, σχήμα λόγου της Ελληνικής, παρατίθεται χωρίς κανένα σύνδεσμο, εκφράζει με γοργότητα και ζωηρότητα το σημαινόμενο, εκφράζει το ανυπότακτο του λόγου, σε επαναστατικούς κυρίως λόγους χρησιμοποιούμε το ασύνδετο σχήμα (είχε δίκιο ο Νίτσε που είπε: «**Δεν υπάρχει τίποτα που να μην έχουν πει και γράψει οι Έλληνες, δεν άφησαν τίποτα για εμάς και για αυτό τους μισώ...**»